

ABSZTRAKT

A kép jelentősége középponti vitatéma volt az elmúlt évtizedekben mind az egyetemi szférában, mind pedig a közéleti kultúrában. W. J. T. Mitchell „képi fordulatnak” nevezi ezt a változást, hogy jelezze a nyelvi fordulathoz képest történt eltérést. A képi fordulat természetesen kihatással van a népi kultúra és tömegmészárlást érintő tanulmányokra is. Jelen kutatás középpontja a kevert média (mixed media), pontosabban egy grafikai narratíva, amelynek címe: *Sejarah Gerakan Kiri Indonesia untuk Pemula* [The History of the Indonesian Left Movement for Beginners]. A kevert média ezen megnyilvánulása egy olyan erőteljes eszköz, amely lehetővé teszi az 1965-1966-os indonéziai mészárlásoknak az áldozatok szempontjából megalkotott, új – Mitchell elméletének perspektívájában megfogalmazott – interpretációját.

Az 1965-1966-os indonéziai tömegmészárlásban több, mint 500 000 embert öltek meg, és több mint egymillió embert tartóztattak le jogi eljárás nélkül. A mészárlás elsősorban az Indonéziai Kommunista Párt (*Partai Komunis Indonesia*, PKI) tagjait, vagyis a partizánokat célozta. Ehhez járult még az, hogy az állam sokféle kulturális terméket, mint például filmeket és emlékműveket, használt a történetek elfedésére, a történelem torzítására. Erre a helyzetre való reakcióként, számos túlélő és művész az 1965-1966-os mészárlások alternatív elbeszéléseit hozta létre a média különböző területein. Az áldozatok szempontjából készített egyik narratíva az az 527 oldalas illusztrált könyv, amelynek a címe *The History of the Indonesian Left Movement for Beginners* (2016), és amit az illusztrátorok egy csoportja publikált, Yayak Yatmaka koordinálásával.

Ez a kutatás Mitchell kulcsfontosságú fogalmait (képi fordulat /pictorial turn/, metakép /metapicture/, biokép /biopicture/, kép és szöveg viszonya, a képek ereje) alkalmazza annak érdekében, hogy megvizsgálja a kevert médiát (mixed media), és annak erejét az 1965-1966-os indonéziai mészárlások új interpretációjának kialakítása tekintetében.

A kutatások eredményeként megszületett disszertáció azt mutatja, hogy a kevert média (mixed media) nagyon erőteljes eszköz lehet az 1965-1966-os indonéziai mészárlások bemutatásában. Különösen az elkövetőket bemutató azon metaképek, amelyek az állatokként való ábrázolás képi metaforáját alkalmazzák, illetve a tömeges erőszak mértéktelenségét kifejező metaképek. Ez a kutatás arra is rámutat, hogy az 1965-1966-os indonéziai mészárlásokat bemutató kép (image) egyúttal olyan biokép (biopicture) is, amely mindig transzformálódik más médiákba, annak ellenére, hogy az indonéz állam betiltotta az áldozatok szempontjából készült narratívákat. A mészárlásokat befogadók megértésének elősegítése érdekében, az illusztrált könyv olyan vizuális narratívát használ, ami támogatja a szöveges narratívát. Az áldozatok nézőpontjából készített ezen kevert média alkotás, vagyis az illusztrált könyv, alkalmazza a „kép a kép ellen” stratégiáját is, hogy szembe helyezkedjen, illetve hárítsa az állami, vagyis a mester narratíva képeinek hatását.

Kulcsszavak: képi fordulat (pictorial turn), metakép (metapicture), biokép (biopicture), W. J. T. Mitchell, kevert média (mixed media), az 1965-1966-os mészárlások, Indonézia, áldozati narratíva (victim narrative).